

Силабус
навчальної дисципліни
«ІСТОРИЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	224 Технології медичної діагностики та лікування. 221 Стоматологія
Освітньо-професійна програма	Лабораторна діагностика Стоматологія ортопедична
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Групи	I ЛД 11, I СО 11
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін
Викладач курсу	Рутар Степан Михайлович – викладач вищої кваліфікаційної категорії, канд. філософських наук, доцент
Контактна інформація викладача	s.rutar@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі онлайн консультації через ZOOM, Meet. Для погодження часу онлайн консультацій слід дзвонити до викладача або писати у Viber.
Сторінка курсу	
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 2 Загальна кількість годин – 60 Модуль – 1 Рік підготовки – I Семестр – II Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 45 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Історія та культура України» - нормативна зі спеціальності 223 Медсестринство. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб вдосконалити історичні знання здобувачів фахової перед вищої освіти з історії та культури України. Предметом вивчення навчальної дисципліни є політико-правовий, соціально-економічний та культурний розвиток України від найдавніших часів до сьогодні.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Історія та культура» є формування сучасного наукового розуміння культурно-історичного розвитку України, ліберально-демократичних та національно-патріотичних цінностей, навиків гуманітарно-історичного аналізу суспільних явищ та процесів а також інтерактивних форм комунікації в процесі застосування

	<p>набутих знань.</p> <p>Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні категорії предмету дисципліни; – сучасні історіософські та соціологічні парадигми аналізу історичного процесу; – етапи становлення та розвитку української державності, суть та структуру таких типів держави як староруська, Гетьманщина, УНР, ЗУНР, Гетьманат, УРСР: особливості, політичного, соціально-економічного та культурного розвитку України в складі Великого Литовського князівства, Речі Посполитої, Російської та Австрійської імперій; – суть та основні інституційні параметри політичного, економічного та культурного розвитку України в умовах державної незалежності; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати історичні події та процеси на основі використання історичних джерел, публікацій у друкованих та електронних ЗМІ ; – застосовувати набуті знання у підготовці презентацій, есе, виступів у різноманітних інтерактивних формах навчання.
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>Згідно з вимогами ОПП дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>інтегральна:</i> фаховий молодший бакалавр медсестринства здатний вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми галузі охорони здоров'я із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, медичних і клінічних наук, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і вимог; – <i>загальні:</i> бути толерантним у всіх формах культурної комунікації; здатність формувати власну позицію щодо розуміння історичних процесів, вміти поєднувати суспільно-гуманітарні знання із природничими знаннями; здатність самостійно вчитися та бути мотивованим до засвоєння нових знань; здатність спілкуватися іноземними мовами; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність діяти на основі етичних та деонтологічних міркувань (мотивів); навички міжособистісної взаємодії; – <i>спеціальні (фахові, предметні):</i> здатність до логічного, критичного, інноваційного мислення у сфері історичного аналізу та застосування набутих знань у різноманітних формах сучасної комунікації .: круглих столах, наукових конференціях, дебатах, наукових публікаціях, спілкуванні із хворими та їхніми родичами.
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не порушувати принципи академічної доброчесності (ст. 42 Закону про освіту). Очікується, що робота студента буде самостійною, тобто з власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відповідально ставитися до підготовки письмових контрольних робіт, модульних контролів, тестування, екзамену. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі фахової перед вищої освіти діють відповідно до</p>

принципів академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Упродовж боротьби з епідемією COVID-19 виконують усі настанови протиепідемічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати всі лекції, практичні заняття курсу та інформувати адміністрацію про відсутність на занятті.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання всіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також у будь-який зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

Тема лекцій

1. Предмет та завдання дисципліни "Історія та культура України".
2. Політичний та соціально-економічний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинського Князівства.
3. Політичний та соціально-економічний розвиток України у Великому Литовському Князівстві та Речі Посполитій.
4. Українська культура у литовсько-польський період. (друга половина 14- перша половина 17 ст.).
5. Козацько-Гетьманська держава.
6. Політичний та соціально-економічний розвиток України у складі Російської та Австрійської імперій.
7. Українська культура в 19 та на початку 20-го століття.
8. Національно-демократична революція (1917-1921 рік). Форми української державності.
9. Політичний та соціально-економічний розвиток України у складі СРСР.
10. Українська культура в радянський період.
11. Політичний розвиток України в умовах державної незалежності.
12. Культура незалежної України.

Теми семінарських занять

1. Предмет та завдання дисципліни "Історія та культура України".
2. Антропогенез та суспільний розвиток на території України в первісну епоху.
3. Племінно-етнічні спільноти та їх державні форми до утворення староруської держави.
4. Політичний та соціально-економічний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинського Князівства.
5. Культура Київської Русі.
6. Політичний та соціально-економічний розвиток України у Великому Литовському Князівстві та Речі Посполитій.
7. Українська культура у литовсько-польський період. (друга половина 14- перша половина 17 ст.).
8. Козацько-Гетьманська держава.
9. Українська культура в період Гетьманщини.
10. Політичний та соціально-економічний розвиток України у складі Російської та Австрійської імперій.
11. Українська культура в 19 та на початку 20-го століття.
12. Національно-демократична революція (1917-1921 рік). Форми української державності.
13. Політичний та соціально-економічний розвиток України у складі СРСР.

14. Українська культура в радянський період.
15. Політичний розвиток України в умовах державної незалежності.
16. Економічний розвиток України в умовах державної незалежності.
17. Культура незалежної України.
18. **Модульний контроль 1.** Історико-культурний розвиток України від найдавніших часів по сьогоднішній день.

Теми самостійної роботи

1. Предмет та завдання дисципліни "Історія та культура України".
2. Антропогенез та суспільний розвиток на території України в первісну епоху.
3. Племінно-етнічні спільноти та їх державні форми до утворення староруської держави.
4. Політичний та соціально-економічний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинського Князівства.
5. Культура Київської Русі.
6. Політичний та соціально-економічний розвиток України у Великому Литовському Князівстві та Речі Посполитій.
7. Українська культура у литовсько-польський період. (друга половина 14- перша половина 17 ст.).
8. Козацько-Гетьманська держава.
9. Українська культура в період Гетьманщини.
10. Політичний та соціально-економічний розвиток України у складі Російської та Австрійської імперій.
11. Українська культура в 19 та на початку 20-го століття.
12. Національно-демократична революція (1917-1921 рік). Форми української державності.
13. Політичний та соціально-економічний розвиток України у складі СРСР.
14. Українська культура в радянський період.
15. Політичний розвиток України в умовах державної незалежності.
16. Економічний розвиток України в умовах державної незалежності.
17. Культура незалежної України.

Література для вивчення дисципліни

1. Іваненко В.В., Кривчик Г.Г. Історія і культура України : електронний підручник для природничих та техн.. спеціальностей. Дніпропетровськ, ДНУ імені О.Гончара, 2016. 206 с.
2. Світлична В.В. Історія України: посібник для студентів неісторичних спеціальностей. Вищих закладів освіти Львів. Новий світ – 200, 2004. 308с.
3. Хто і навіщо вигадав Україну ? Історія України від імені Т.Г.Шевченка. YouTube
4. Таємне життя Ярослава Мудрого / Русь/Історія України. YouTube
5. Історія України за 10 хвилин від братів Капранових. YouTube

Допоміжна:

1. 6 Аджемоглу Д., Робінсон Дж., Чому нації занепадають: походження влади багатства і бідності / Київ. Наш формат. 2016.-450 с
6. Аслунд А., Дянков С. Велике переродження. Уроки перемоги капіталізму над комунізмом / Львів.видав. Старого Лева. – Львів. - 2015.- 437 с.
7. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: навч. посіб.: 9-те вид., перероб. і доп. / С.Д. Гелей, С.М. Рутар. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. – 370 с.
8. Инглхарт Р., Вельцель К. Модернизация, культурные изменения и демократия: Последовательность человеческого развития. – М.: Новое издательство, 2011. –464 с.
9. Лозинська О., Рутар С. Методологічне значення неінституційної

	<p>парадигми для розвитку сучасної соціологічної думки. // Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції». - Київ, 2019 р. – 36-39 с.</p> <p>10. Лозинська С., Рутар С. Реформа вищої освіти як фактор формування нової сучасної еліти в Україні // Забезпечення якості вищої освіти: 36. матеріалів II-ої Всеукр. наук.-метод. конф. (Одеська нац. академія харчових технологій; м. Одеса, 30 травня 2020 р.). – 3 с.</p> <p>11. Рутар С. Громадянське суспільство. Економічне диво. Інтегральний націоналізм. Неолібералізм. Шокова терапія. – Світова історія 20- 21- го ст.: енциклопедичний словник. Вид. 2-ге, доповнене , - Львів : Простір 2019 р. – 273 с. , 351 с., 737 с. , 884 с. .</p> <p>12. Рутар С. М. Проблеми та перспективи деолігархізації в Україні // Вісник НТШ. Число 58. 2017. – с.75-78.</p> <p>13. Рутар С. М До питання про фактори успішної постколоніальної та посткомуністичної трансформації: український контекст // Психологічні виміри культури, економіки. Управління: Науковий журнал / [відповідальний ред. О. М. Лозинський]. Україна. Львів. – Випуск 11. 2018. – С.414 – 42</p> <p>14. Рутар С.М. До питання формування антиолігархічної платформи «10 років до політичної свободи» – / Психологічні виміри культури, управління: науковий журнал. – 2019. - № 16. – с.109 – 119.</p> <p>15. Фергюсон Н. Цивілізація. Як захід став успішним /пер. З англ.. В.Циба. – К.: НашФормат, 2017. - 488 с.</p> <p>16. Фукуяма Френсіс. Витоки політичного порядку. Від прадавніх часів до Французької революції. – К.: Наш формат, 2019.-576 с.</p> <p>2. 18. Фукуяма Френсіс. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізованої демократії.- К.: Наш формат, 2019.-608 с.</p>															
<p>Поточний та підсумковий контроль</p>	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов’язковим виставленням оцінки (усне опитування, закрите і відкрите тестування та контроль практичних навичок).</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді екзамену. Екзамен складається з двох етапів: I етап – 50 тестових завдань (відкритого і закритого типу); II етап (усна частина) – два питання.</p>															
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Форми та методи, які будуть використовуватися під час навчального процесу: лекції, дискусії, індивідуальні завдання тощо.</p> <p>У дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom, Zoom.</p> <p>Лекції та практичні заняття будуть проводитися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде відбуватися в соціальних мережах Viber чи WhatsApp.</p>															
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, Google Classroom чи Zoom.</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>															
<p>Критерії оцінювання</p>	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <th colspan="5">Схема нарахування та розподіл балів</th> </tr> <tr> <td style="width: 60%;">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</td> <td style="width: 10%;">СМО</td> <td style="width: 10%;">ПМО</td> <td style="width: 10%;">ECTS</td> <td style="width: 10%;">За національно</td> </tr> <tr> <td>Модуль I</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>ально</td> </tr> </table>	Схема нарахування та розподіл балів					Поточне оцінювання, МК та самостійна робота	СМО	ПМО	ECTS	За національно	Модуль I				ально
Схема нарахування та розподіл балів																
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота	СМО	ПМО	ECTS	За національно												
Модуль I				ально												

T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО				ю шкало ю
4	4	3	73	75	74	74	74	С	добре

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;
САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100-бальну шкалу;
МК - модульний контроль;
МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;
СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
0-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

1. Співвідношення понять «суспільство, цивілізація, культура, історія».
2. Походження, сутність, структура та типи держави.
3. Зв'язок дисципліни «Історія та культура» з іншими науками.
4. Сутність та структура суспільства.
5. Сучасні парадигми та концепції історичного процесу.
6. Когнітивна революція.
7. Типи первісних людей на території України.
8. Аграрна революція.
9. Трипільська культура.
10. Племінно-етнічні спільноти та їх державні форми на території України.
11. Походження, сутність та структура держави «Київська Русь»
12. Політичний устрій Галицько-Волинського князівства.
13. Соціально-економічний розвиток у Київській Русі.
14. Культура Київської Русі.
15. Причини занепаду староруської держави.
16. Політичний устрій Великого Литовського князівства.
17. Кревська унія.
18. Люблінська унія, утворення Речі Посполитої.
19. Політичний устрій Речі Посполитої.
20. Релігійні течії на Україні в період литовсько-польського панування: православ'я, католицизм та протестантизм.
21. Берестейська унія, утворення греко-католицької церкви.
22. Вплив Ренесансу, Реформації та Контрреформації на українську культуру.
23. Освіта та наука в період литовсько-польського панування.
24. Особливості українського бароко.
25. Архітектурні споруди епохи Ренесансу та бароко у Львові.
26. Православні братства як основа української культури.
27. Виникнення та військова організація козацтва.
28. Діяльність гетьмана Конашевича Сагайдачного.
29. Національно-визвольна війна під проводом Б. Хмельницького.

30. Політичний устрій Гетьманщини.
31. Гадяцька угода.
32. Березневі статті.
33. Полтавська битва та занепад Гетьманщини.
34. Причини занепаду Гетьманщини.
35. Причини занепаду Речі Посполитої.
36. Три поділи Речі Посполитої.
37. Політичний устрій в Російській імперії.
38. Колонізаторська політика в Україні в часи панування Російської імперії.
39. Політичні ідеї Кирило- Мефодіївського братства.
40. Політичний устрій Австрійської імперії.
41. Реформи в Російській імперії в 60-х роках і їх вплив на соціально-економічний розвиток в Україні.
42. Руська трійця та їх значення для розвитку української культури.
43. Діяльність Головної Руської ради.
44. Виникнення та діяльність Просвіти та НТШ.
45. Розвиток кооперативного руху України.
46. Політичні ідеології в Україні в кінці 19 на початку 20 століття.
47. Діяльність Центральної Ради.
48. Універсали Центральної Ради.
49. Діяльність гетьмана П. Скоропадського.
50. Сутність та структура таких форм української державності як, УНР, Гетьманат та ЗУНР.
51. Причини Голодомору-геноциду в Україні.
52. Вплив комуністичної тоталітарної системи на соціально-економічний розвиток України.
53. Дисидентство в 60-70 х роках 20 століття в Україні.
54. Перебудова в СРСР і вплив на національно-визвольний рух в Україні.
55. Утворення самостійної української держави в 90-х роках 20 століття.
56. Етапи розвитку політичної системи України.
57. Українські революції та їх вплив на суспільний розвиток України.
58. Зародження та основні атрибути олігархату як політико-економічної системи України.
59. Створення та діяльність антикорупційних органів.
60. Українська культура в умовах державної незалежності.
61. Проблеми демонтажу олігархату.

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу